

چهارشنبه 16 تیر 1395 - 29 رمضان 1437 - 6 جولای 2016

علاء السلطنه رئیس الوزراء کابینه خود را ترمیم کرد.

*** 16 تیر درگذر تاریخ***** علاء السلطنه رئیس الوزراء کابینه خود را ترمیم کرد. (1292 ش)**

اشاره:

وزرای جدید به این شرح معرفی شدند: میرزا رضاخان ارفع الدوله وزیر عدلیه - میرزا اسمعیل خان ممتاز الدوله وزیر تجارت - میرزا ابراهیم خان حکیم الملک وزیر علوم و اوقاف.

*** امیر مؤید سوادکوهی**

در مازندران سر به طغیان برداشت (1300 ش)

اشاره:

میرپنج احمد آقاخان مأمور سرکوبی نامبرده شد.

*** رحلت عالم ربانی آیت الله**

«زین العابدین مرندی» (1301 ش)

اشاره:

آیت الله شیخ زین العابدین

بن اسماعیل مرندی، در سال 1229 ش (1266 ق) در مرند در آذربایجان شرقی به دنیا آمد و مقدمات علوم و معارف اسلامی را در زادگاهش سپری نمود.

وی پس از آن راهی نجف گردید و از محضر عالمان نام‌آوری همچون میرزای بزرگ شیرازی و میرزا حبیب‌الله رشتی بهره‌مند شد. آیت‌الله مرندی پس از سالیانی حضور در درس مراجع بزرگوار تقلید، خود به تدریس پرداخت و شاگردانی پرورش داد. این عالم ربانی پس از مدتی در بخشی از آذربایجان به عنوان مرجع تقلید مطرح شد و رساله عملیه ایشان به نام *منهاج العباد* منتشر گردید.

آیت‌الله مرندی سرانجام در 16 تیرماه 1301 ش برابر با دوازدهم ذی‌قعدة 1340 ق در 72 سالگی به لقاءالله شتافت و در وادی‌السلام نجف اشرف مدفون شد.

*** محمدعلی فرزین به وزارت مالیه انتخاب و معرفی شد. (1308 ش)***** قانون تابعیت ایران در**

پانزده ماده به تصویب مجلس رسید. (1308 ش)

اشاره:

در این قانون دو اصل خاک و خون

هر دو رعایت شده است.

*** رحلت فقیه اصولی و عالم دینی «آیت الله میرزا ابوالهدی کرباسی» (1316 ش)**

اشاره:

آیت‌الله میرزا ابوالهدی کرباسی (کلباسی) در اواخر قرن سیزدهم هجری قمری در خاندانی عالم پرور در اصفهان به دنیا آمد و تحصیلات خود را در محضر پدر و عده‌ای دیگر از علما گذارند.

وی سپس برای تکمیل دروس خود در حدود سال 1281 ش رهسپار نجف اشرف گردید و در درس خارج اصول و فقه حضرات آیات آخوند ملا محمدکاظم خراسانی و سیدمحمدکاظم یزدی شرکت جست.

آیت‌الله کرباسی پس از سالیانی توقف در نجف و رسیدن به مقامات عالی اجتهاد، به زادگاه خود بازگشت و حلقه درس خارج فقه، اصول و درایه و رجال خود را تشکیل داد.

این فقیه عالی مقام از عالمانی همچون سید حسن صدر، میرزا هاشم خوانساری چهار سوقی و ملا علی محمد نجف آبادی اجازه روایت داشت و خود نیز از مشایخ اجازه حضرات آیات: سید شهاب الدین مرعشی نجفی، سید حسین خراسانی و شیخ

عبدالحسین گروسی بود. آیت‌الله کرباسی همچنین کتب متعددی را به رشته تحریر درآورد که حاشیه بر کفایة الاصول، البدرا التمام، زلات الاقدام و الفوائد الرجالية از آن جمله‌اند. این فقیه جلیل سرانجام در 16 تیرماه 1316 ش برابر با 27 ربیع‌الثانی 1356 ق درگذشت و در مقبره خانوادگی‌شان در قبرستان تخت فولاد اصفهان به خاک سپرده شد.

* در فشم و میگون سیل جاری شد و پنج نفر را سیل برد، ده ها هکتار اراضی مزروعی زیر آب رفت و یکصد خانه روستائی ویران شد. (1349ش)

* درگذشت شاعر اهل بیت استاد «سید رضا حسینی» ملقب به «سعدی زمان» (1365 ش) اشاره:

استاد سیدرضا حسینی مُلقب به سعدی زمان در سال 1289 ش در آذربایجان به دنیا آمد و پس از تکمیل تحصیلات مقدماتی و کسب علم در محضر استادان زمان، در شمار فضلاء سرشناس قرار گرفت. وی علاوه بر تبحر در ادبیات فارسی و ترکی و عربی، به تحصیل علوم متداول، توجه عمیق نشان داد و توانست در کلام، منطق، تاریخ، حدیث، فقه، تفسیر قرآن و حقوق و عرفان، اطلاعات وسیعی به دست آورد. سیدرضا از ابتدای تحصیل، قریحه شاعریش شکوفا شد و از چهارده سالگی زبان به شعر گشود. هنوز جوان بود که نامش بر زبان‌ها افتاد و به جهت خلوص نیت و دلبستگی شدیدی که به خاندان عصمت و طهارت داشت، قریحه و قلمش را در زمینه نشر فضائل و مناقب و مراثی آن بزرگواران به کارگرفت. وی در آن زمان با انتشار مجموعه شعری‌اش در این زمینه، تحسین و تمجید علما و استادان نامدار شعر و ادب را برانگیخت و شهرتش آذربایجان را فرا گرفت. استاد حسینی یکی از درخشان‌ترین چهره‌های ادبیاتِ مرثیه ترکی آذری است و با ظهور وی در این عرصه، تحولی چشمگیر در روند عادی نوحه سرائی و مدیحه‌پردازی زبان اسلامی پدید آمد. استاد حسینی سرگذشت و مصائب خاندان بزرگوار رسالت و ولایت را از مآخذ معتبر اسلامی، اعم از شیعه و سنی استخراج می‌کرد و آنها را با زبانی شاعرانه و آمیزه‌ای از حماسه و عاطفه بیان می‌نمود و اشعاری گیرا و دلنشین می‌سرود. وی سعی داشت با استفاده از منابع معتبر، مرثیه‌های رسا و دور از آمیختگی به تحریف و خرافات به وجود آورد که تلاش او باعث ایجاد جریانی اصلاح‌گرا در عرصه ادبیات و شعر مذهبی آذربایجان گردید. از این شاعر متعهد، آثار ادبی متعددی بر جای مانده که لمعات حسینی، نجوم درخشان، بهار بی‌خزان و آثار الحسینی در 2 جلد از آن جمله‌اند. استاد سید رضا حسینی به وارستگی زیست تا آن که در تیرماه 1365 ش در 76 سالگی درگذشت و در حرم حضرت عبدالعظیم دفن شد.

* روز مالیات

* ثبت رصد خانه مراغه از دوره ایلخانی در فهرست آثار ملی ایران (1364 ش) اشاره:

رصدخانه مراغه رصدخانه‌ای بود که در دوره هلاکوخان زیرنظر خواجه نصیرطوسی در شهر مراغه ساخته شد. این رصدخانه روی تپه‌ای در غرب مراغه قرار داشته‌است و امروزه تنها پی‌های بخش‌های مختلف و بخشی از سدس سنگی آن باقی مانده‌است. در سال‌های اخیر گنبدی برای محافظت از بقایای این بنا بر روی بخشی از آن ساخته شده‌است. پرویز ورجاوند و همکارانش در دهه ۱۳۵۰ خورشیدی به کاوش در محوطه این رصدخانه پرداختند و قسمت‌های مختلف آن را شناسائی کردند. ساختمان اصلی این رصدخانه به شکل برجی استوانه‌ای ساخته شده بود.

در ساختمان‌های جنبی آن یک کتابخانه و محل اقامت کارکنان تشخیص داده شده‌است.

بنای رصدخانه مراغه در سال ۶۵۷ هجری (۱۲۶۱ میلادی) به سفارش خواجه نصیرالدین طوسی و به فرمان هولاکو -نوه چنگیزخان مغول- آغاز شد.

هولاکو برای نگهداری این سازمان پژوهشی موقوفه‌های ویژه‌ای درنظر گرفت. کتابخانه‌ای شامل ۴۰۰ هزار جلد کتاب و ابزارهای اخترشناسی، از جمله ذات‌الربع دیواری به شعاع ۴۳۰ سانتی‌متر، حلقه‌دار (ذات‌الحلق)، حلقه انقلابی، حلقه اعتدالی و حلقه سموت نیز فراهم شدند. در همین‌جا بود که

زیچ ایلخانی به‌سال ۶۷۰ هجری (۱۲۷۶ میلادی) فراهم شد. رصدخانه مراغه فقط مخصوص رصد ستارگان نبود و یک سازمان علمی گسترده بود که بیش‌تر شاخه‌های دانش درس داده می‌شد و مشهورترین دانشمندان آن عصر -از جمله قطب‌الدین شیرازی، کاشف علت اصلی تشکیل رنگین کمان- در آن‌جا جمع شده بودند.

به‌علاوه چون در آن زمان ارتباط علمی چین و ایران به‌علت استیلادی مغولان بر هر دو سرزمین برقرار شده‌بود، دانشمندان چینی

از جمله فردی به نام فائو مون-جی- در این مرکز فعالیت داشتند. همچنین فیلسوف و فرهنگ‌نامه‌نویس مسیحی -ابن‌العبری- در رصدخانه مراغه به درس‌دادن کتاب‌های اصول اقلیدوس و المجسطی بطلمیوس مشغول بود. این بنا در سال 1364 از دوره ایلخانی به شماره 1675 در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسید.

* ثبت مجموعه پاسارگاد در فهرست آثار فرهنگی میراث جهانی یونسکو (1383ش)

اشاره:

مجموعه میراث جهانی پاسارگاد مجموعه‌ای از آثار باستانی برجای مانده از دوران هخامنشی است که در شهرستان پاسارگاد در استان فارس واقع شده‌است.

این مجموعه دربرگیرنده ابنیه‌ای چون آرامگاه کوروش کاخ دروازه، پل، کاخ بارعام، کاخ اختصاصی، دو کوشک، آب‌نماهای باغ شاهی، آرامگاه کمبوجیه، استحکامات دفاعی تل تخت، کاروانسرای مظفری، محوطه مقدس و تنگه بلاغی است.

این مجموعه، پنجمین مجموعه ثبت‌شده در فهرست آثار میراث جهانی در ایران است که طی جلسه یونسکو که در تیرماه سال ۱۳۸۳ در چین برگزار شد به علت دارا بودن شاخص‌های فراوان با صد در صد آراء در فهرست میراث جهانی به ثبت رسید. این مجموعه به شماره 1106 در فهرست آثار فرهنگی میراث جهانی یونسکو در سال 1383 به ثبت رسید.

* 1 شوال

در گذر تاریخ

* عید سعید فطر

اشاره:

عید فطر یکی از دو عید بزرگ در سنت اسلامی است که درباره آن احادیث و روایات بیشمار وارد شده است. مسلمانان روزه دار که ماه رمضان را به روزه داری به پا داشته و از خوردن و آشامیدن و بسیاری از کارهای مباح دیگر امتناع ورزیده اند، اکنون پس از گذشت ماه رمضان در نخستین روز ماه شوال اجر و پاداش خود را از خداوند می‌طلبند، اجر و پاداشی که خود خداوند به آنان وعده داده است.

* درگذشت «امام بخاری» محدث بزرگ

اهل سنت (256 ق)

اشاره:

ابوعبدالله محمد بن اسماعیل بن ابراهیم مشهور به امام بخاری از محدثین بزرگ و مورد اعتماد راویان حدیث می‌باشد. وی جهت تحصیل و تصحیح احادیث نبوی به سرزمین‌های بسیاری سفر کرد و از بزرگان حدیث استفاده نمود. کتاب جامع صحیح معروف به صحیح بخاری، یکی از معروف‌ترین کتب حدیثی اهل سنت و شیعه، توسط امام بخاری تدوین گشته است. الادب المفرد، تاریخ اوسط و الشئین نیز از اوست.

* درگذشت «ابن دَهان» مفسر و ادیب مسلمان

(569 ق)

اشاره:

ابومحمد سعید بن مبارک معروف به ابن دَهان، مفسر، ادیب و شاعر مسلمان در سال 494 ق در بغداد به دنیا آمد و پس از طی دوران تحصیلات مقدماتی، علم لغت را فرا گرفت و از بزرگان بسیاری، حدیث شنید. این لغت شناس بزرگ همچنین به ادبیات، به ویژه سرودن شعر، توجه خاصی داشت و شاگردانش را نیز به سرودن شعر تشویق می‌کرد. ابن دَهان، کتابخانه‌ای عظیم داشت که در جریان طغیان رود دجله، خسارت‌های شدیدی دید. او برای احیای مجدد کتب از دست رفته، تلاش‌های بسیار کرد و سرانجام بینائی خود را در این راه از دست داد. از آثار ابن دَهان تنها بخش کوچکی، آن هم در زمینه‌ی شعر و ادب و به صورت خطی باقی مانده است. ابن دَهان سرانجام در 75 سالگی درگذشت.

* درگذشت حکیم و متکلم شهیر «امام فخر رازی»

(606 ق)

اشاره:

فخرالدین محمد بن عمر رازی معروف به امام فخر رازی در سال 544 قمری در ری به دنیا آمد. او از علما، حکما و متکلمان معروف اسلام است.

اعتراض‌ها و شک‌های فراوان وی

در مورد مسائل مختلف سبب شد که او را «امامُ المشَکِکین» بنامند. فخر رازی با آن همه تبخّر علمی، شبهه‌های بسیار سختی در دین وارد می‌کرد و خود از حلّ آن‌ها عاجز می‌ماند. وی عاقبت به خوارزم رفت و با علمای آن سامان به مذاکرات دینی پرداخت. پس از طرح شبهات خود، از جانب بزرگان شهر، از آن دیار اخراج گردید. فخر رازی سپس به ماوراءالنهر عزیمت نمود و باز به همان سبب تبعید شد و سرانجام به ری رفت و در همان جا ماندگار گردید. در حلقه‌ی درس فخر رازی بیش از دو هزار تن از فقها، به تحصیل علوم می‌پرداختند. ایشان در علم کلام، از مذهب اشعری و در فقه، از مذهب شافعی پیروی می‌نمود و به اکثر علوم زمان خود احاطه داشته، کسی توانائی مناظره با او را نداشت. از امام فخر رازی، ده‌ها اثر نفیس به جای مانده که مفاتیح العقب یا تفسیر کبیر، عصمة الانبیاء، اسرار التّجوم و تحصیل الحق و... از آن جمله‌اند. امام فخر رازی در سال 606 قمری در 62 سالگی در شهر هرات درگذشت.

* آغاز سلطنت «فتحعلی شاه قاجار» دومین پادشاه

سلسله ی قاجاریه

(1212 ق)

اشاره:

هنوز نعلش آقامحمدخان قاجار را به خاک نسپرده بودند که قسمتی از اردوی او سر به طغیان برداشت و با تدبیر حاج ابراهیم کلانتر، بقیه‌ی سپاه به تهران رفت. آقامحمد خان که فرزندی از خود نداشت، برادرزاده‌ی خود، باباخان معروف به فتحعلی میرزا را ولیعهد خود و فرمانروای فارس قرار داده بود. فتحعلی به سرعت خود را به تهران رساند و با کمک حاج ابراهیم کلانتر در عید فطر 1212 ق در 26 سالگی تاجگذاری کرد و دوران 38 ساله‌ی پادشاهی ننگین خود را آغاز نمود.

* 6 جولای

در گذر تاریخ

* تولد «دانته الیگیری» ادیب و شاعر بلندآوازه ایتالیا (1265م)

* مرگ «توماس مور» فیلسوف و متفکر معروف انگلیسی (1535م)

* مرگ «هانری موپاسان» نویسنده و داستان‌سرای معروف فرانسوی (1893م)

* تولد سیلواستر استالون بازیگر آمریکائی (1931 م)

* مرگ «ویلیام فاگیر» ادیب و نویسنده معروف آمریکائی (1963م)

* روز ملی و استقلال «مالاوی» از استعمار انگلستان (1964م)

* روز ملی و استقلال جمهوری «کومور» از استعمار فرانسه (1975م)